

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

Всеукраїнського
науково-методичного семінару

**«Ефективні методи організації
навчального процесу для засвоєння
дисциплін гуманітарного циклу в
технічних ВНЗ»**

2 грудня 2016 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВУЮЧИЙ:

Гладкий Іван Павлович – перший заступник ректора ХНАДУ, к.т.н., професор, академік Транспортної академії України.

ЗАСТУПНИКИ:

Нікуліна Н.В., доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ;

Чорний Д.М., професор, д-р історичних наук, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна.

Ємельянова Є.С., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки ХНТУСГ імені Петра Василенка.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Ю.О. Бекетов, професор ХНАДУ, декан факультету транспортних систем ХНАДУ;

Л.А. Прилуцька, доцент, кандидат історичних наук, учений секретар ХНАДУ;

А.М. Домановський, доц. ХНУ імені В. Н. Каразіна, канд. історичних наук;

Ю.В. Бугаєвська, доц. ХНАДУ, канд. педагогічних наук;

В.С. Золотарьов, доц. ХНАДУ, канд. історичних наук;

Н.П. Книшенко (*відповідальний секретар*), доц. ХНАДУ, кандидат філологічних наук;

О.О. Ніколаєнко, доц. ХНАДУ, кандидат історичних наук;

Н.П. Олешко, доц. ХНАДУ, кандидат історичних наук.

Т.В. Крисенко, доц. НФаУ, кандидат філологічних наук;

О.В. Мокроменко, доц. ХНТУСГ імені Петра Василенка, кандидат педагогічних наук.

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ СЕМІНАРУ

2 грудня

12 ³⁰ – 13 ³⁰	Реєстрація (аудиторія 509)
13 ³⁰ – 14 ³⁰	Пленарне засідання (аудиторія 508)
14 ³⁰ – 14 ⁴⁵	Кава-брейк (аудиторія 509)
14 ⁴⁵ – 16 ³⁰	Робота секцій (аудиторії 501, 502, 503, 508, 509)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хвилин;

Доповідь на секціях – до 10 хвилин;

Повідомлення на секціях – до 5 хвилин;

Виступ – до 5 хвилин.

Робочі мови семінару: українська, російська, англійська

Пленарне засідання 13³⁰ – 14³⁰ (аудиторія 508)

ГОЛОВУЮТЬ:

Гладкий І.П., перший заступник ректора ХНАДУ, к.т.н., професор, академік Транспортної академії України.

Каслін М. Д., професор, кандидат технічних наук, начальник навчального відділу ХНАДУ;

Бекетов Ю. О., кандидат економічних наук, професор, декан факультету транспортних систем ХНАДУ;

Нікуліна Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ;

Ємельянова Є.С., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки ХНТУСГ імені Петра Василенка;

Чорний Д. М., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

СЕКРЕТАР:

Прилуцька Л. А., кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, вчений секретар ХНАДУ.

Вступне слово начальника навчального відділу, професора Харківського національного автомобільно-дорожнього університету **Касліна Миколи Дмитровича**.

Вітальне слово декана факультету транспортних систем ХНАДУ, професора **Юрія Опанасовича Бекетова**.

Вітальне слово завідувача кафедри українознавства ХНАДУ, доцента **Нелі Василівни Нікуліної**.

ДОПОВІДІ

1. **Чорний Д.М.** – професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Використання документів при викладанні історії України для студентів неісторичних спеціальностей

2. **Колеснік К.Е.** – доцент, кандидат історичних наук, директор навчально-наукового центру гуманітарної освіти Українського державного університету залізничного транспорту

Особливості переходу до викладання об'єднаного курсу історії України та української культури в УкрДУЗТ

3. **Циганенко В.Л.** – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки

Стан гуманітарних дисциплін у навчальному процесі технічних ВНЗ

4. **Нікуліна Н.В.** – доцент, кандидат філологічних наук, магістр педагогіки вищої школи, завідувач кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Українське термінознавство як фаховий орієнтир мовної траєкторії вищої школи

5. **Ємельянова Є. С.** – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Застосування інтерактивних методів навчання у викладанні мовних дисциплін

РОБОТА СЕКЦІЙ

Секція I

ІСТОРИКО-КУЛЬТОРОЛОГІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ: НОВІТНІЙ ЗМІСТ І НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

14⁴⁵ – 16³⁰

(аудиторія 508)

Головує: Чорний Д. М., професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Секретар: Домановський А. М., кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства ХНАДУ, доцент кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Чорний Д.М. професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри українознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Використання документів при викладанні історії України для студентів неісторичних спеціальностей

Кагановська Т. Є., доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Інноваційні методики викладання правничих дисциплін у профільних та технічних ВНЗ як нові можливості створення ефективного освітнього середовища.

Домановський А. М., кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків, доцент кафедри українознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Включення сюжетів з історії Кримського ханату до курсу історії України у вищих навчальних закладах

Колеснік К.Е., доцент, кандидат історичних наук, директор навчально-наукового центру гуманітарної освіти Українського державного університету залізничного транспорту

Особливості переходу до викладання об'єднаного курсу історії України та української культури в УкрДУЗТ

Прилуцька Л.А., вчений секретар, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Проблеми організації та контролю самостійної роботи студентів під час викладання дисципліни «Історія України та української культури»

Ніколаєнко О.О., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Організація і методи контролю знань студентів в курсі «Історія і культура України».

Беззубенко А. В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Організація роботи студентів з історичними джерелами на практичних заняттях.

Олешко Н.П., кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Проблемні аспекти організації самостійної роботи студентів під час вивчення дисципліни «Історія та культура України»

Золотарьов В. С., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Проблеми вивчення радянського періоду історії України в курсі «Історія України та української культури» в сучасних умовах

Бадєєва Л. І., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки

Методика викладання «Історії української культури» у світовому контексті для іноземних студентів.

Миколенко Д. В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри нової та новітньої історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

«Слов'янський світ» або «Центрально-Східна Європа»: два підходи до викладення курсу для студентів-істориків у вищій школі України

Потоцький В. П., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Історія повсякдення як складова університетського курсу історії України

Скиданова А. В., кандидат історичних наук, викладач Харківського національного університету повітряних сил ім. І.Кожедуба

Перспективи організації проблемних занять з історії України: принципи, завдання, способи реалізації

Секція II
МЕТОДИ, МЕТОДИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ МОВИ
В ТЕХНІЧНИХ ВНЗ

14⁴⁵ – 16³⁰
(Аудиторія 501)

*Головує: Нікуліна Н. В., кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ.*

*Секретар: Книшенко Н. П., кандидат філологічних
наук, доцент, доцент кафедри українознавства ХНАДУ.*

Нікуліна Н.В., завідувач кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, кандидат філологічних наук, доцент, магістр педагогіки вищої школи

Українське термінознавство як фаховий орієнтир мовної траєкторії вищої школи.

Крimeць О. М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української, російської мов та прикладної лінгвістики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Проблеми переходу на нові навчальні програми з «Української мови (за професійним спрямуванням)» у ХНУ «ХП».

Біличенко О.Л., доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Технологія формування гуманістичної культури особистості майбутнього філолога в межах соціально-комунікаційного простору ВНЗ.

Книшенко Н.П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Технологія роботи з науково-технічним текстом.

Скиданова Н. В., старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Індивідуалізація процесу формування іншомовної професійно-комунікативної компетенції у студентів немовних ВНЗ.

Домашенко І. К., асистент кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Ігрові технології навчання мови в технічних ВНЗ.

Сергієва А. В., старший викладач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки

Методика викладання української мови (для тих, хто не вивчав): метод занурення.

Колган О.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Артёмова Г.О., здобувач IV курсу філологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Формування професійної компетентності студентів зі спеціальних курсів через вивчення фахової термінології.

Мокроменко О.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Професійно-спрямована іншомовна підготовка фахівців.

Князь Т.М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовних дисциплін Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва

Формування мовної компетентності майбутніх екологів на заняттях із дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Калашник О. В., аспірантка кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Імпліцитність смислів займенника як складова технічного дискурсу.

Уварова Т. Ю., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Особливості мовної підготовки тюркомовних студентів у вищому технічному навчальному закладі.

Кучеренко О.Ф., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного університету будівництва та архітектури

Вивчення основ термінознавства у технічних ВНЗ – нагальна потреба фахового утвердження.

Кравченко Т. М., викладач кафедри обліку та аудиту Харківського інституту бізнесу та менеджменту

Методика викладання української мови (за професійним спрямуванням) студентам економічного фаху.

Шаполова В.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Невербальне спілкування як складова комунікативної компетенції.

Кизименко О. М., учитель української мови та літератури Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 142 Харківської міської ради

Словникова робота як засіб успішної підготовки до вступу в технічні ВНЗ.

Ліснича Л. Е., учитель української мови та літератури Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 142 Харківської міської ради

Особливості функціонування іншомовних технічних термінів в українській мові.

Юхно Т. С., учитель-методист української мови та літератури Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 26 Харківської міської ради

Особливості вивчення загальнотехнічної лексики на уроках української мови.

Гармаш О.Л., заступник директора з навчально-виховної роботи Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 155

Якісна й неперервна мовна освіта особистості: від учня загальноосвітньої школи до студента вищого навчального закладу.

Секція III

СИСТЕМА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

14⁴⁵ – 16³⁰
(Аудиторія 502)

Головує: Бугаєвська Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Секретар: Домановська М. Є., кандидат історичних наук, науковий співробітник Центру українських студій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Бугаєвська Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Комунікативні стратегії навчання української мови (за професійним спрямуванням) через самостійне опрацювання навчального матеріалу.

Проскурін В.М., кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та соціально-економічного розвитку ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Проскуріна У.В., науковий співробітник кафедри освіти дорослих Йенського університету імені Фрідріха Шиллера «Інститут освіти і культури» (Німеччина),

Шевченко Г.Д., здобувач III курсу філологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Освітні можливості працівників різних професій у контексті імплементації закону України «Про вищу освіту».

Домановська М. Є., кандидат історичних наук, науковий співробітник Центру українських студій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Програма підготовки з історії України до ЗНО і курс історії України у вищій школі: спільне й відмінне.

Лисенко Н.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Ковальов Р.Д., здобувач II курсу філологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Українська мова як основна ланка у формуванні конкурентоспроможного фахівця.

Секція IV
ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС ВИХОВНИХ
ДІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ
ПРОУКРАЇНСЬКИХ ПОГЛЯДІВ

14⁴⁵ – 16³⁰
(Аудиторія 509)

Головує: Аксьонова Н. В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Секретар: Чернова Л. Ф., завідувач кабінету кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Циганенко В. Л., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства Харківського національного університету радіоелектроніки
Моральні якості суспільства (на прикладі творів Климентія Зиновієва).

Решетова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент, учений секретар ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Ісаєв В.В., здобувач IV курсу факультету фізичного виховання ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Виховна діяльність колегіальних органів ВНЗ щодо формування ціннісних проукраїнських поглядів молоді.

Колган Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету підвищеної кваліфікації Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Формування громадянської компетентності під час викладання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Смутьська А. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Правові засади освітньої політики щодо патріотичного виховання студентів у ВНЗ України.

Аксьонова Н. В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Формування та закріплення українолюбних поглядів у студентів під час самостійної роботи з курсу «Історія української культури».

Кузь О.М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та політології ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Розвиток філософської думки навколо проблем гуманізації вищої освіти.

Сушко О.І., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Молодика І.А., здобувач ІV курсу філологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Тематичні «Години спілкування» як важливі чинники роботи куратора в формуванні проукраїнських поглядів здобувачів вищої освіти».

Чернова Л. Ф., завідувач кабінету кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Висвітлення громадянської позиції І. Я. Франка як вагомий виховний чинник у формуванні ціннісних проукраїнських поглядів слухачів підготовчого відділення ХНАДУ

Секція V ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ І ВІДКРИТІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

14⁴⁵ – 16³⁰

(Аудиторія 503)

Головує: Ємельянова Є. С., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Секретар: Бабай Л. В., старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Падалка Р. М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Дистанційне навчання української мови як одне із завдань інтеграції в європейський соціокультурний простір національної системи освіти.

Анастасьєва О. А., старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Використання on-line ресурсів у самостійній роботі студента.

Ємельянова Є. С., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Застосування інтерактивних методів навчання у викладанні мовних дисциплін.

Бабай Л. В., старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Дистанційне навчання як ефективний засіб навчання у ВНЗ.

Пахомова І.А., кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Сучасний досвід реалізації ідей інформатизації вищої освіти в Україні на шляху переходу до інформаційного суспільства.

Приходько О. М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Формування професійно-комунікативної компетентності іноземних студентів через дистанційне навчання у вищому технічному навчальному закладі.

Пархоменко М. В., аспірант кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Активізація пізнавальної активності слухачів засобами інтерактивних краєзнавчих квестів.

ПРОГРАМА

Всеукраїнського
науково-методичного семінару

**«Ефективні методи організації навчального
процесу для засвоєння дисциплін
гуманітарного циклу в технічних ВНЗ»**

2 грудня 2016 р.

Відповідальний за випуск *Н.П. Книшенко*

Авторська редакція